

عنوان مقاله:

مطالعه ای بر نقوش هندسی (گره) در دو شاهنامه ی بایسنقری (مکتب هرات) و شاه تهماسبی (مکتب تبریز)

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی فرهنگ، هنر و معماری اسلامی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

ایمان رئیسی - کارشناسی ارشد هنر اسلامی- نگارگری؛ دانشگاه تربیت مدرس - کارشناسی ارشد پژوهش هنر؛ دانشگاه آزاد اسلامی- مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی تهران

خلاصه مقاله:

استفاده از فضا سازی های دوبعدی، بازنمایی و خلق پیکره هایی با خطوط شکل ساز قوی، سطح های رنگی تخت و آرایه ها و تزیینات گیاهی، حیوانی و هندسی مشخصه های بارز نگاره های ایرانی است، که در دو شاهنامه ی بایسنقری و شاهنامه ی شاه تهماسبی می توان بازنمایی شان را شاهد بود. این دو شاهنامه هر چند از لحاظ سبک و شیوه ی اجرا و حتی اندازه و تعداد نگاره با یکدیگر متفاوتند اما، در برخی از عناصر تشکیل دهنده ی اجرایی شباهت هایی با یکدیگر دارند. نقوش هندسی گره یکی از همین نقاط مشترک است که از جنبه های اجرایی، تزیینی و کارکردی قابلیت شناخته شدن دارد. این مقاله بر آن است تا با شناسایی نگاره های دارای نقش گره، و مقایسه آنها با یکدیگر، و یافتن وجوه مفارقت و شباهت میانگه ها به شناختی بهتر و عمیقتر از این عناصر تزیینی دست یابد. گره ها در زمینه های شش ضلعی منتظم، مربع و مستطیل طلایی قابلیت اجرا شدن دارند و از آنها برای تزیین دیوارها، سقف ها، درها و پنجره ها، پله ها و سنگفرش ها استفاده شده است. بر این اساس منابع اطلاعاتی و داده ها به صورت اسنادی کتابخانه ای، فیش برداری و رجوع به اصل موضوع (رجوع به نگاره های دو شاهنامه) جمع آوری شده است، و آنگاه از شیوه ی -تاریخی، توصیفی و ترسیمی با توجه به استراتژی کمی و کیفی برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردیده است.

کلمات کلیدی:

نقوش هندسی، گره، دوره ی تیموریان، دوره ی صفویان، شاهنامه فردوسی، شاهنامه بایسنقری، شاهنامه شاه تهماسبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/538027>

